

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Vaststelling Ontwerp Natura 2000-beheerplan Coepelduynen 2025 - 2031

Geachte Statenleden,

Hierbij informeren Gedeputeerde Staten (GS) uw Staten over het vastgestelde ontwerp Natura 2000-beheerplan Coepelduynen 2025-2031. In het Natura 2000-beheerplan is uitgewerkt hoe de Natura 2000-doelen, zoals geformuleerd in het Aanwijzingsbesluit¹, er op dat moment voor staan, en welke maatregelen (in het gebied) nodig zijn om de doelen te behalen.

Het Natura 2000-gebied Coepelduynen is een klein (slechts 188 ha), maar uniek duingebied met zeer fraai ontwikkelde duinvegetatie en natuurlijke verstuiwingsdynamiek. Het gebied ligt tussen Katwijk en Noordwijk en is 2,5 km lang en circa 600 meter breed. De Coepelduynen zijn door het Rijk aangewezen als Natura 2000-gebied voor een zevental duin gerelateerde habitattypen. Het belangrijkste habitatype in het gebied zijn de grijze duinen (subtype kalkrijk). De landelijke staat van instandhouding van dit subtype is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk “matig ongunstig” en “zeer ongunstig”. Echter, in Coepelduynen is hiervoor alleen een behoudsopgave want, mede dankzij beheer en herstelmaatregelen, komen in Coepelduynen op een grote oppervlakte nog goed ontwikkelde grijze duinen voor.

De habitattypen in Coepelduynen zijn stikstofgevoelig en in dat kader is de natuurdoelanalyse² van Coepelduynen opgesteld welke op 29-03-2022 (PZH-2022-801709498³) is aangeboden aan uw Staten. In de natuurdoelanalyse is in beeld gebracht hoe de natuurdoelen ervoor staan, welke knelpunten er zijn voor het halen van de natuurdoelen, en welke maatregelen mogelijk genomen kunnen worden om de doelen te halen. De natuurdoelanalyse is voorgelegd en beoordeeld door de Ecologische Autoriteit⁴.

Uit de evaluatie is gebleken dat alle habitattypen stabiel lijken en dat bij de vochtige duinvalleien zelfs sprake is van kwaliteitsverbetering. Uit de evaluatie van het eerste beheerplan, waarbij de Natuurdoelanalyse, het advies van de Ecologische autoriteit en het Eindoordeel Coepelduynen is gebruikt en wat is aangevuld met actuele informatie uit onderzoeken en monitoring, blijkt wel dat er nog verschillende op te lossen knelpunten zijn in het gebied om de gunstige staat van instandhouding

¹ [Coepelduynen: Doelstelling | natura 2000](#)

² https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/29811/natura2000_doelenanalyse_coepelduinen1.pdf

³ [Aanbieden Natuurdoelanalyses Natura2000 Provincie Zuid-Holland \(PZH\)](#)

⁴ https://www.ecologischeautoriteit.nl/docs/mer/p50/p5005/5005_advies_over_de_natuurdoelanalyse.pdf

voor de habitattypen te kunnen realiseren en dat het gebied nog niet in gunstige staat is. De evaluatie van het huidige beheerplan is als bijlage opgenomen in het nieuwe beheerplan.

De belangrijkste knelpunten zijn:

- Stikstofdepositie (versnelde vastlegging verstuifbaar zand en lokaal verruiging en vergrassing);
- Overmatige verstuiwingsdynamiek (met als gevolg afnemend areaal van het habitatype grijze duinen, ongewenste overstuiving van vochtige duinvalleien en omliggende bebouwing);
- Te beperkte winddynamiek in de zeereep (met daardoor kans op zandtekorten en beperkte aanvoer van kalkrijk zand naar het middenduin). Door maatregelen te nemen die de verstuiwingsprocessen in de zeereep bevorderen, kan de successie worden “teruggezet”;
- Verstruweling en toenemende dreiging van invasieve exoten (zoals rimpelroos);
- Grotere recreatiedruk (waaronder trailrunnen en honden uitlaten).

Natuurherstelmaatregelen:

Voor de komende beheerplanperiode is de instandhouding (= verslechtering voorkomen) en kwaliteitsverbetering van de grijze duinen (H2130A) en vochtige duinvalleien (H2190) hoofdprioriteit. Daarbij ligt het accent op het optimaal (en effectief) beheersen van de effecten van drukfactoren (exoten, recreatie) en het tegengaan van de effecten van de stikstofdepositie (vergrassing, verstruweling en verzuring) door het uitvoeren van maatregelen binnen het Natura 2000-gebied. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de hierboven genoemde knelpunten beter beheerst worden. Ze kunnen echter alleen opgelost worden door ook maatregelen buiten het gebied te nemen om de drukfactoren te beheersen, zoals emissie-reductiemaatregelen. Dit valt echter buiten de scope van het Natura 2000-beheerplan.

Een specifieke maatregel die genomen gaat worden, is dat er een verzoek bij het Ministerie van LVVN wordt gedaan om de begrenzing van het gebied te actualiseren. Aan de strandzijde van het gebied heeft het gebied een dynamische grens. De begrenzing loopt gelijk aan de duinvoet en kan door externe invloeden zoals stormen en hoogwater verplaatsen richting de zee of richting het binnenland. Het is noodzakelijk om eens in de zoveel tijd deze grens ook vast te stellen zodat deze gebruikt kan worden voor oppervlaktebepalingen of -berekeningen. De beste tijd om dit te doen is na elke vegetatiekartering (eens per 12 jaar). In het gebied blijft altijd de meest actuele locatie van de duinvoet gelden wanneer bepaald moet worden waar de grens van het gebied, aan de strandzijde, ligt.

Monitoring en onderzoek:

Door middel van onderzoek en monitoring houdt de provincie de ontwikkelingen in de gaten en zal bij de herziening van dit beheerplan (en zo nodig eerder) worden bepaald of voortzetting dan wel aanvulling en/of bijsturing nodig is. Uit de evaluatie van het eerste beheerplan is naar voren gekomen dat de monitoring van de kwantiteit en kwaliteitsaspecten van de VHR-typen transparanter en meer gestructureerd uitgevoerd moet worden. Dit is bevestigd door de ecologische autoriteit. In het beheerplan is hier nadrukkelijk invulling aan gegeven.

Huidig gebruik en nieuwe ontwikkelingen:

Het beheerplan geeft duidelijkheid over de ruimte die er is voor bepaalde activiteiten (huidig gebruik) en economische ontwikkelingen. In het beheerplan is getoetst (opgenomen als bijlage van het beheerplan) welke huidige activiteiten zonder vergunning doorgang kunnen vinden omdat deze geen significant negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. Er zijn geen vrijstellingen van de vergunningplicht opgenomen. Het beheerplan vormt (mede) het toetsingskader voor vergunningverlening.

Voor elke nieuwe of veranderende activiteit dient er een voortoets, passende beoordeling of ADC-toets te zijn opgesteld (artikel 11.21 Bal). In het beheerplan is aangegeven welke activiteiten, op basis van de voortoets, zijn vrijgesteld of daarvoor een passende beoordeling moet worden uitgevoerd. Deze voortoets is door de ODH gecontroleerd en beoordeeld.. Alle nieuwe of veranderende activiteiten zullen opnieuw getoetst moeten worden op het effect op de instandhoudingsdoelstellingen. Conclusie is dat alle huidig gebruik in het gebied, in de huidige vorm, zonder beperkende voorwaarden kan worden voortgezet; behalve grote groepen honden uitlaten en mogelijk, trailrunnen.

Het beheerplan is bepalend voor de inrichting en het beheer van het gebied voor een periode van 6 jaar en richtinggevend voor de periode daarna. Bij het opstellen van het beheerplan is nauw samengewerkt met de gebiedspartijen: Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap van Rijnland, verschillende domeinen en teams binnen de provincie, beide gemeenten en andere belanghebbenden, om zo te kunnen bepalen welke herstelmaatregelen er het beste genomen kunnen worden in het gebied. Het advies van de ecologische autoriteit is ook meegenomen bij het opstellen van het nieuwe beheerplan.

Voor in het beheerplan opgenomen en getoetste activiteiten geldt dat na vaststelling van het definitieve beheerplan geen omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit meer nodig is. Voor uitbreiding van bestaande activiteiten en nieuwe toekomstige activiteiten fungeert het beheerplan als toetsingskader voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het ontwerpbeheerplan zal volgens de regels van de Algemene wet bestuursrecht digitaal ter inzage worden gelegd via het Omgevingsloket en fysiek in het provinciehuis en de gemeentehuizen van Katwijk en Noordwijk. Gedurende de ter visie legging is het mogelijk om zienswijzen in te dienen. Deze kunnen leiden tot een aanpassing in het definitieve beheerplan. Het definitieve beheerplan zal vervolgens samen met de nota van beantwoording op de zienswijzen door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld. Dit zal, naar verwachting, in het tweede of derde kwartaal 2025 zijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Ontwerp Natura 2000-Beheerplan Coepelduynen